

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserții a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 16 Aprilie, 1893.

Miercuri, în 26 Aprilie n. s'a început în dietă desbaterea proiectului de lege pentru regularea salariilor învățătoresci, proiect, care interesează atât de mult pe învățătorii și școlile noastre.

E vorba, precum știut este, despre urcarea salariilor învățătoresci. Proiectul guvernului ficscăză minimul salariilor cu 300 fl., — ér opoziția și chiar și dintre deputații guvernamentali unii ar voi să fie suma minimală de 400, eventual de 600 fl.

Față de aceste pretensiuni ministrul conte Csáky a declarat, că el insistă pe lângă suma minimală de 300 fl., — în cas contrar el va sci să deducă consecuențele, în ceea ce privește poziția sa, adecă a dat să se înțelégă, că va face cestiune de portofoliu.

Acéste declarație a dat ansă foilor la opoziționale sustinții; pe când unele opoziționale, susțin, că ministrul a voit să se folosescă de ocaziune de a se pute retrage dela postul seu, ca să nu pățescă rușine cu proiectele politico-bisericesci, foile guvernamentale caută după alte motive, ca să justifice procederea ministrului.

Intrea altele „Magyar Ujság” în numărul seu din 23 Aprilie n. ne spune că procederea contelui Csáky provine din cauze financiare, deóre-ce ministrul Wekerle n'a putut să pună la dispoziția ministrului de instrucțiune fără desechilibrarea bugetului general, o sumă mai mare pentru urcarea salariilor învățătoresci, decăt ceea ce rezultă din minimalul de 300 fl.

Un alt motiv, curios în felul seu ni'l aduce tot „M. U.” în nr. seu din 25 Aprilie n. despre care am amintit în nr. trecut al fóiței noastre, afirmând, că ministrul s'a înțele în privința acéstei cu autoritățile competente ale confesiunilor, și în urma acéstei înțelegeri insistă pe lângă minimalul de fl. 300.

Acésta în cât pentru biserica noastră, am declarat, că este un nea

devăr, căci ministrul cu autoritățile noastre bisericesci în acésta cestiune n'a încercat nici o înțelegere.

De altcum ministrul Csáky se vede, că s'a abătut încâtva ulterior de la enunțarea sa firmă, făcênd cunoscut în clubul liberal, că deși suma minimală va fi 300, ministrul să fie împunernic a întregi salariul învățătoresc până la fl. 400 acolo, unde autoritățile cari susțin școlă, vor cere acésta.

Biserica noastră, precum se observă și în valorósa reprezentatiune a sinodului din 1892, substernută dietei și pe care am publicat-o în nr. trecut al fóiței noastre, nu are nimic contra tendenței de a îmbunătăți salarele învățătoresci, ba din contră, ea nesilită de nimenea, s'a nisuit a ameliora după putința plata învățătorilor, ceea ce în parte, deși în scurt timp, i a succes.

Află însă vătămătoare pentru autonomia sa unele dispoziții ale proiectului de lege amintit, juror cari statu, dând un anumit ajutor pentru școlă, află prin acésta calea de a se ingera în afacerile noastre școlare, ceea ce va conturba în mod stricacios viața noastră internă bisericescă școlară.

Și tocmai aci bate proiectul, dar ori de câte ori li s'a dis acésta maghiarilor, foile maghiare s'au grăbit a ne asigura, că ministrul are în vedere numai și numai scopul de a crea o subsistență mai bună învățătorilor, fără de alte scopuri laterale sau ascunse.

Dar étă, că acum vine, nu un diar din opoziție, ci unul guvernamental, care stă măropre de percurire conducătoare, și mărturisesc pe față, ceea ce am dis noi; este „Magyar Ujság”, care în articolul seu amintit de noi în nrul trecut étă ce ne mai spune:

„Dar pentru susținerea minimalului de fl. 300, — sunt și alte motive, cu deosebire motive ponderóse din punct de vedere de naționalitate. Este destul să ne provocăm la aceea, că confesiunile, cari din punct de vedere de naționalitate sunt periculóse s'au arătate aplicate a da fl. 300. dar mai mult nu pot da. Confesiunile, cari din punct de vedere de naționalitate

sunt periculóse nu vor pute da nici minimalul acesta și astfel aci eo ipso va ajunge la valóre ajutorial și pe basa acestuia și ingerința statului, ceea ce la cele dintâi nu este de lipsă”.

Noi nu scim, cari sunt confesiunile din punctul de vedere de naționalitate periculóse și cari cele nepericulóse și nici aceea, că din bunăvoința lui „Magy. U.” între cari suntem puși noi? dar ceea-ce e sigur este, că noi nu cunoscem în patria noastră confesiuni periculóse din nici un punct de vedere, căci tóte și în special biserica noastră s'a nisuit totdeauna a propaga simțul de loialitate față de tron și patrie și simțul de ordine și buna înțelegere.

Sau sunt deci aceste aiurări din partea numitului diar, sau în aceea vede el pericol, dacă unele confesiuni și biserici, își apără cu tărie drepturile lor, credința, limba, datinele și obiceiurile sale strămoșesci între aceste din urmă suntem noi, fără ca prin acésta să fim periculoși. Datorința noastră este a apăra tot ce e avutul nostru bisericesc-național, în cazul de față școlile noastre de ingerințe streine, cari, după cum suntem noi convinși, școlilor noastre nu le vor fi folositoare.

Și cu cât vedem mărturisite acéste tendințe pe față, cu atât mai tare ne vom opine, ca să ridicăm dotarea statului învățătoresc, ceea-ce de altcum era pusă la cale de a se face și noi credem, că în acésta privință fiecare fiu al bisericei noastre își va face datorința, în interesul și spre binele bisericei și națiunei noastre.

Sinodul archidieceșan.

Raport special.

Ședința VI., ținută la 9/21 Aprilie, 1893.

Ședința se deschide la 9 óre a. m. Se cetesce protocolul ședinții a V-a, dela 8/20 Aprilie a. c. și — Se autentică.

Se prezentază:

a) Raportul consistorial, prin care se promovéză cererea profesorului Virgiliu Onișin, ca opul seu „Carte de cetire pentru cl. III gimnasială, reală și școlile pentru clasele superioare” să se admite și apróbe ca manual pentru școlile noastre.

— Se dá comisiunei școlare.

Se prezentază:

a) cererea protopresbiterului Tului Roșescu din Cluș, pentru a i se vota ajutorul de 105 fl. avut de parochul din Cluș mai nainte;

b) cererea parochului Teodor Lungu din Mărișel, pentru a fi repus în oficiu și beneficiu.

— Se dau comisiunei petiționare.

Biroul sinodal raportéză, că deputatul ales în cercul al X-lea al Câmpenilor, Gherasim Candrea nici nu s'a prezentat până acum, nici nu și-a cerut concediu

— Notificarea biroului sinodal se ia spre sciință și se va lua numai decăt la pertractare.

Punêndu-se numai decăt la desbatere, dep. I. cav. de Pușcariu propune:

Față de deputatul Gherasim Candrea, care nici nu s'a prezentat, nici nu și-a cerut concediu să se aplice dispozițiunile „Regulamentului afacerilor interne pentru sinodul archidieceșan” §. 8 al. 3 a.

Primindu-se acésta propunere sinodul enunță:

— Deputatul ales în cercul al X-lea al Câmpenilor, G. Candrea, se privește a-și fi depus mandatul.

Urméză ordinea dfilei. Comisiunea organizătoare prin referentul seu Parteniu Cosma, relativ la raportul consistorialului archidieceșan Nr. 201/Pl. din 5 Aprilie a. c., prin care se transpune spre ulterioară compentă afacere declarațiunea „Șaguna” administrativă a concludului sinodal Nr. 99 din 1892, în care declarațiune se dize, că însuși fundatorele a instituit prin testamentul seu membrii în comisiune, cari erau înruđiți între sine, și că prin ur-

FOIȚA.

S'au dus în țară!

— Novelă originală de Ilarie Chendi. —
Prietinului C. C. S.

(Urmare).

Paserile se părea că nu mai au témă de Nețu, de pescariul cel cu fața bălaie și slăbiciósă și cu pèrul cel negru și lung; pescii îl înșelau mereu, și tot el plecă mai pe urmă, când îl alungă frigul de tómnă, și pescarul Nețu vedu în împrejurare acésta nenorocire însemnat, își preavea o nenorocire.

El șede pe o scândură, pusă de-a curmezișul luntrei și răđimându-și capul greu cu mâinile proptite pe genunchi, uită să arunce rețelele.

Haha! se omor eu pe Dinu, pe tatăl ângerășului cu ochii de mură, cu

dinții ca lebăda... Cum, se omor eu pe tatăl Chiții — nu me lăsa Dóme... Nețu începú să ridă... dar risul acesta! Așa numai fericiții și nebunii obicinuesc a ríde — óre nu-i tot una? Óre nebunii nu sunt și ei fericiți?

„Și pentru-ce se móră Dinu — și nu eu; nu are locul acesta destulă apă și pentru mine?”

Étă mântuirea mea!... Dar ruga din urmă a tatălui meu, — Chița — nu pot, nu pot! — așa se tângui mai departe Nețu și-și smulse fire lungi de pèr de pe capul cel frumos!

„Tuțule, tuțule! strigă în clipa aceea o voce femeieșcă de pe marginea lacului. Era Dochia lui Dinu, carea venise cu prânđul, — era Chița, ângerășul lui Nețu. „Tuțule, aideți la mâncare! strigă ea încă odată, făcênd semn cu mâna atât lui Dinu cât și lui Nețu, ca să vină.

Sórele era sus pe ceriu, furtunei de nópte îi urmaso o di căldurósă de tómnă. Chița era ușor îmbrăcată, cu o fustă roșietică, cu șurț cu fluterei pe de lături, cu ie de giolgiu țesută și cusută de mânuțele ei — pe cap o basmauă de pèr, pe spate două plete lungi

și negre ca păcatul de mórte — scii așa, precum port cămpenele din jurul acela — da, puteai dize, ca Nețu, că Chița e un ângerăș pe pământ.

Așa sunt multe din câmpenele noastre, au trup svelt ca brăđișorii, sunt iuți și scutate ca falnicele codobature.

Chița întinse o măsurită vèrgată sub o salciă și scóse din pleteică o ólá cu țipari fierți în borș, o păstură cu felii de mămăligă nouă, tăiate cu fir de uruioc, apoi mai scose și două linguri de lemn, nouă și crestare și le pofți la amêndoi pescarii un „prânđ bun!”

O bóre rece clătina vèrful salciei și scutura frunđe galbine mórte, preste mâncarea pescarilor.

Chița, întinde masa într'alt loc, n'ai putut vedea, că aici vom fi siliți să mâncăm și frunđe?

Chița înroși la vorbele tată-seu, îi era rușine de înăvredă, că pe cădea frunđe în mâncare. Până ce întinse ea într'un loc mai potrivit, dize Nețu mai mult cătră sine decăt cătră cel de lângă el: „Seracile frunđe, cum sunt de galbine, când nu mai este vieță în ele — pare că sunt lut. Ce lucru

ciudat, ómeni, dobitoce, flori și frunđe tóte se fac cu vremea lut!”

Chița, urmată de mirările lui Nețu, se depărta spre lac, ca să-și taie nesce papură, pentru de a avea preste érnă cu ce să împletescă corfe și pleteice, ér Dinu și Nețu începură a prânđi.

„Ce ai tu Nețule, de-mi îndrugi aici vorbe cu înșele posomorít, tu un băiat tînér faci o față, pare că tu ai să porți necazurile lumii. O, sfințe Dumneđeule, eu în vèrsta ta eram vióiu și deși eram sérac ca napul, sau mai bine dize ca toți pescarii, totuși imi părea, că lumea întrégă e a mea. Când era ceriul senin și vènet a ochiul șarpelui, eu me puneam fluerând în luntre, ba când nu se acăța nici cel mai mic pescuț în rociul meu, începeam a cânta cântecul pescariului și-mi trecea de necaz! Tu pare că nu esti născut pescariu — sau — sau — ce lucru naibii, de nu mi-a trăsniț până acum prin minte.

— Ce nu ți-a venit în minte, nene Dinule?

(Va urma.)

mare și ea a proces, conform intențiilor fondatorului, și că nu a trecut cu vederea instituțiile existente în biserica noastră, când prin întregire a făcut loc la doi frați în sinul său, — comisiunea propune:

Tractându-se de luarea unui conclud principal relativ la administrarea unei averi a arhidiecesei, sinodul înainte de a decide în merit, voese să cunoscă și vederile consistoriului arhidiececan, — înapoiază deci actul la consistoriu cu îndrumarea, ca la procsima sesiune sinodală să-și prezenteze și opiniunea sa în cestiune.

Față de acesta deputatul Nicolae Cristea face următoarea contra-propunere:

Sinodul să între în meritul cauzei fără a mai aștepta opiniunea consistoriului în cestiunea prezentă.

Cu respingerea contra-propunerii sinodul enunță:

— Tractându-se de luarea unui conclud principal relativ la administrarea unei averi a arhidiecesei, sinodul înainte de a decide în merit, voese să cunoscă și vederile consistoriului arhidiececan, — înapoiază deci actul la consistoriu, cu îndrumarea, ca la procsima sesiune sinodală să-și prezenteze și opiniunea sa în cestiune.

Raportorul comisiunii organizătoare, Petru Nemeș referând asupra raportului consistorial dtdto 5 Aprilie, a. c. Nr. 2302/Pl. prin care se transpune raportul comisiunii administrative a tipografiei arhidiececane asupra activității sale dela 8/20 Aprilie 1892 până în prezent, împreună cu bugetul aceleia pe anul 1894 propune și sinodul

— Dând raportului cetit ascultare, decide primirea lui de basă la dezbateri specială și accluderea la protocol.

Intrând în dezbateri specială, partea aceea a raportului, în care se constată, că comisiunea administrativă a tipografiei arhidiececane a dezvoltat în decursul anului trecut o activitate estra-ordinară în regularea afacerilor de zidire a caselor fundamentale și regularea afacerilor tipografiei și librăriei, prin compunerea normativului administrativ și prin completarea utensiliilor tipografice; că afacerile zidirei se vor finaliza în decursul anului curent, și că comisiunea administrativă în sfera sa de activitate va lua dispozițiunile necesare și pentru ridicarea rentabilității librăriei, la propunerea comisiunii

— Se ia cu plăcere la cunoscință raportul susternut și sinodul își exprimă recunoscința sa față de comisiunea administrativă a tipografiei arhidiececane pentru zelul și activitatea estra-ordinară cu regularea și îndeplinirea afacerilor de zidire a caselor tipografiei și librăriei arhidiececane prin votarea și punerea în lucrare a normativului administrativ.

La propunerea comisiunii organizătoare partea din raport, în care se constată lipsa mare de cărți rituale în arhidieceasă, sinodul enunță

— Se invită comisiunea administrativă ca în sfera sa de activitate să ia dispozițiunile necesare pentru retipărirea cărților rituale și pentru realizarea vinderei lor.

În necs cu partea aceea a referenței comisiunii organizătoare în care se constată avântul estraordinar ce l'a luat jurnalistica publică pe toate terețele vieții sociale în ultimul deceniu ne impune datorința morală, a ne îngriji, ca și publicul bisericeii noastre să fie înlesnit prin diariul arhidiececan „Telegraful Român“ a ține cont de progresul jurnalistic pe toate terețele vieții publice bisericești și școlare și fiind-că jurnalul nostru „Telegraful Român“ numai atunci își va putea împlini misiunea sa culturală, și va putea corespunde cerințelor timpului și așteptărilor publicului nostru și va putea concura cu celelalte diare, dacă se va

transforma într'un jurnal cotidian, la propunerea comisiunii, sinodul

— Indrumă comisiunea administrativă a tipografiei arhidiececane a studia cestiunea transformării diariului „Telegraful Român“ într'un jurnal cotidian și să vină la procsima sesiune sinodală cu un raport detaiat și motivat, subternându-l prin consistoriul arhidiececan, care însuși își va da părerea sa și bugetul comisiunii tipografiei arhidiececane îl dă comisiunii financiare spre raportare, având acesta să se dezbate în legătură cu bugetul general prezentat de consistoriul arhidiececan.

Cu privire la raportul consistorial dtdto 5 Aprilie a. c. Nr. 2300/Pl., prin care transpune raportul general al comisiunii administrative a fundației „Șaguna“ despre administrarea acestei fundațiuni, la propunerea comisiunii

— Raportul comisiunii administrative a „fundației Șaguna“ cetindu-se se primesce de basă specială și se alătură la protocol.

În dezbateri specială a acestui raport; pctul 1 despre numărul esbitelor; pctul 2 despre arangiarea esbitelor, după natura lor, distribuirea ajutoarelor bisericești și școlare și ținerea numai unei ședințe în a. 1892, nefiind necesitate de a ține mai multe; pctul 3 despre numărul ședințelor ținute în a. 1893 precum și despre alegerea membrului nou în persoana dlui Alecsandru Lebu proprietariu în Sibiu; pctul 4 despre tipărirea actelor și documentelor referitoare la această fundațiune în 200 exemplare și specificarea distribuiri ajutoarelor bisericești; pctul 5 despre specificarea ajutoarelor școlare; pctul 6 despre rezolvirea suplicelor intrate și dispoziția luată, prin care s'au votat ajutoare comunelor bisericești și școlare din bugetul anului 1893 în suma de 7600 fl. și înaintarea bugetului pro 1894, la propunerea comisiunii

— Se ia spre știință, rămânând, ca bugetul să se dezbate în cadrul bugetului general prezentat de consistoriul arhid.

Comisiunea financiară prin raportul său, Dr. I. Popescu, referenză asupra raportului consistorial din 13 Martiu a. c. Nr. 1762 Epitr. despre starea proceselor fondurilor și fundațiilor arhidiececane.

— Raportul consistorial, cetindu-se se primesce de basă la dezbateri specială.

În dezbateri specială a acestui raport: pctul 1 despre procesul contra parochului Vasiliu Basarab din Romos de 500 fl.; pctul 2 despre procesul bisericeii noastre din Olpret contra greco-catolicilor; pctul 3 despre procesul parochului Luca Boteanu din Geógiu pentru 300 fl. pctul 4 despre procesul contra parochului Vasiliu Bologa din Turda pentru 156 fl. 67 cr.; punctul 5 și 6 despre procesul gr. cat. din Sec contra bisericeii noastre pentru estradarea porțiunii canonice și aflarea lui la forurile administrative; pctul 7 despre procesul fundației Parteni de Trombitaş contra următorilor după Anania de Trombitaş; punctul 8 despre finalizarea procesului contra lui Ioan Chendi și consoții pentru 1400 fl. punctul 9 despre complanarea procesului contra următorilor protopresbiterului Ioan Gall pentru 564 fl. 97 cr. arândă restanță și pctul 10 despre procesul contra fostilor oficiali ai cassei arhidiececane Eugen Brote și Constantin Stezariu pentru restituirea sumei de 5625 fl. daună cauzată fondurilor arhidiececane prin convertirea bonurilor rurale transilvane la anul 1886, comisiunea propune a se lua spre știință.

Față de punctul al 5 și 6-lea dep. Teodor Herman propune: să se ia spre știință cu aceea adaugere, că consistoriul se însărcinează a întreveni la înaltul ministeriu de interne pentru

cât mai grabnica rezolvire a acestei grave cestiuni.

Primindu-se ambe propunerile sinodul enunță:

— Raportul consistorial despre starea proceselor fondurilor și fundațiilor arhidiececane să ia spre știință și consistoriul se însărcinează a întreveni la înaltul ministeriu de interne pentru cât mai grabnica rezolvire a cestiunii bisericeii din Sec.

Aceeași comisiune prin același raportor, referenză asupra raportului consistorial din 20 Martiu a. c. Nr. 1956 Ep., prin care se promovăză rațiociniile fondurilor, fundațiilor arch. și ale depositeilor pe anul 1892; la propunerea comisiunii, sinodul enunță

— Aflându-se, că rațiociniile fondurilor arch. cu 31 Decembre 1892 sunt în deplină conformitate cu cărțile și inventarele ținute în regulă, acelea se aprôbă, ér supererogatele în suma de 5799 fl. 99 cr. fiind justificate se încuviințeză: consistoriului arhidiececan i se dă absolutoriul pe a. 1892 și în fine scontrarea cassei, efectuită prin comisiunea financiară, se ia spre știință.

Tot raportorul comisiunii financiare referenză asupra raportului consistorial din 28 August 1892, Nr. 5256 Ep., relativ la votarea unui ajutoriu de 100 fl. scôlei parochiale din Sibiu-cetate spre a adapta casa Nr. 37 din strada Măcelarilor în scôlă practică pentru institutul pedagogic, la propunerea comisiunii

— Sinodul îndemniséză ajutoriul de 100 fl. v. a. votat scôlei parochiale din Sibiu-cetate, spre scopul adaptării casei Nr. 37 din strada Măcelarilor în scôlă practică pentru institutul pedagogic.

Raportul consistoriului arch. din 1 Februaru a. c. Nr. 775 Pl., prin care se promovăză consemnarea celor împărtașiți cu ajutoare și stipendii din fundațiunea „Andronic“, la propunerea comisiunii,

— Se ia spre știință.

Aceeași comisiune prin raportorul Ioan Droc referenză asupra raportului consistorial din 5 Aprilie a. c. Nr. 2346 Ep., prin care se promovăză rațiociniile tipografiei arhidiececane pe anii 1890, 1891 și 1892, la propunerea comisiunii,

— Se ia spre știință având consistoriul a raporta sinodului arhidiececan la procsima sesiune despre rezultatul reviziunii rațiociniilor.

Urméză la ordinea șilei comisiunea bisericească. Raportorul Daniil David referenză:

a) asupra raportului consistorial din 26 Ianuaru a. c. Nr. 361 B., în cauza întregirei parochiei Galomfaleulmare, tractul Sighișorei, prin candidatul sinodului parochial Ioan Dan, învătătoriu în Nadășul săsesc;

b) asupra raportului consistorial din 9 Septembrie 1892 Nr. 5742 B., în cauza întregirei parochiei Maerău, tractul Turdei, prin candidatul sinodului parochial Gavriil Micu, cantor în Maerău;

c) asupra raportului consist. din 23 Martiu a. c. Nr. 2059 B., în cauza întregirei parochiei Recea telechiană, tractul Făgărașului, prin candidatul sinodului parochial Iosif Martin, absolvent de două clase civile;

d) asupra raportului consistorial din 18 Nov. Nr. 7065 B., în cauza întregirei parochiei Federi, tractul Hațegului, prin primirea candidatului sinodului parochial Mihailă Muntean, la cursul clerical estraordinar, la propunerea comisiunii

— Se primesce propunerea de a se întregi parochiile supranumite primindu-se susnumiții din partea respectivelor parochii, la cursul estraordinar.

Relativ la rugarea învăt. Dimitriu Guga, pentru conferirea parochiei vacante Federi, tractul Hațegului, la propunerea comisiunii,

— Sinodul enunță, că rugarea inv. D. Guga nu se încuviințeză.

Anunciându-se ședința procsimă pe mâne la 9 ore a. m. și punându-se la ordinea șilei alegerea unui asesor consistorial în locul devenit vacant în senatul școlar, — precum și rapoartele comisiunilor, ședința se încheie la 12³/₄ ore a. m.

Ședința a VII-a, ținută la 10/22 Aprilie, 1893.

Ședința se deschide la 9 ore a. m.

— Se cetesce protocolul ședinței a VI-a, dela 9 Aprilie a. c. și

— Se autentică.

Se prezintă:

Cererea trimisă pe cale telegrafică a deputatului Gherasim Candrea, pentru concediu pe întregă durată sesiunii.

Președintele arhiepiscop din considerare, că deputatul Candrea, prin cererea sa, deși trimisă târziu, dovedesce, că nu este indiferent față de sinod, face următoarea propunere:

„Propun, ca din incidentul acestei cereri de concediu, să se scôtă din valoare concludul luat în ședința de ieri, că deputatul Gherasim Candrea s'a considerat a-și fi depus mandatul“.

Deputatul Ioan de Preda propune:

„Sinodul având în vedere dispoziția §-lui 14 din regulamentul afacerilor interne, care nu admite cererile pe cale telegrafică, trece asupra telegramei deputatului Candrea la ordinea șilei“

Sinodul trece la ordinea șilei conform propunerii deput. I. de Preda.

— La ordinea șilei se pune alegerea unui asesor onorar în senatul școlar, în locul devenit vacant prin mórtea fostului deputat Dr. Absolon Todea.

Pentru consultare se suspendă ședința pe 5 minute.

După redeschiderea ședinței se purcede la alegere prin votare secretă cu ședule.

La apelul nominal răspund și votează cu ședule 41 de deputați. Incheiându-se votarea, se face scrutinul și se constată următorul rezultat:

Din 41 voturi au intrunit: Dr. Ioan Mihă, adv. 31, Dr. Barcian 6, Opriș 1, Silvestru Moldovan 1, ședule albe 2.

Conform acestui rezultat presidiul declară de ales pe Dr. Ioan Mihă, adv. în Orăștie, de ales asesor onorar în senatul școlar pentru restul periodului.

— Prin alegerea deputatului și asesorului onorar în senatul episcopesc Dr. Ioan Mihă, de asesor onorar în senatul școlar, devenind vacant un loc în senatul episcopesc se pune la ordinea șilei alegerea unui asesor onorar în senatul episcopesc asemenea pentru restul periodului.

Pentru consultare ședința se suspendă pe 5 minute.

După redeschiderea ședinței se purcede la alegere prin votare secretă cu ședule

La apelul nominal răspund și votează cu ședule 44 de deputați. Incheiându-se votarea, se face scrutinul și se constată următorul rezultat:

Din 44 de voturi au intrunit.

Silvestru Moldovan 37, P. Cióra 2, Victor Tordășan 1, Parteni Cosma 1, ședule albe 3.

— Conform acestui rezultat presidiul declară pe Silvestru Moldovan de ales asesor onorar în senatul episcopesc.

Urméză la ordinea șilei comisiunea școlară. Raportor deputatul Dr. P. Șpan.

Asupra raportului consistoriului arhidiececan Nr. 1698 scol. pentru înființarea unui organ pedagogic, aface-

rea fiind dată „Reuniunii învățătorilor” spre opinare, în conformitate cu propunerea comisiei să ia concluzul

— Raportul consistoriului să ia spre sciință, cu observarea, că fiind cauza urgentă, consistoriul să însărcineze a o rezolvi cu posibilă grabire.

Cu privire la raportul consistoriului arhidiececan Nr. 3351 sc. în cestiunea măsurilor luate pentru îngrigirea cu modele de caligrafie și de desemn (deciziune sinodală Nr. 41/92) precum și în general la ridicarea de scop proprii, aducerea lor la stare corespunzătoare, cultivarea grădinelor de pomărit, la propunerea comisiei

— Se ia spre sciință.

Cu privire la tipărirea și prețul manualelor ce se introduc și folosesc ca manuale în școlile medii și comerciale, sinodul scote din valoare concluzul sinodal din 18/30 Aprilie 1887. Nr. prot. 102 (IV) înscănt pentru manualele din școlile medii și-l susține în valoare nu mai pentru manualele din școlile populare.

Deputatul arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu face următoarea propunere:

„In considerarea lipsei de manuale în școlile medii și comerciale, sinodul scote din valoare concluzul sinodal din 18/30 Aprilie 1887. Nr. prot. 102 (IV) înscănt pentru manualele din școlile medii și-l susține în valoare nu mai pentru manualele din școlile populare.”

După o dezbateră meritorică, sinodul ia următorul concluz:

— Consistoriul arhidiececan să îndrume ca să se observe concluzul sinodal Nr. 102 din 1887 și 80 din 1890 deja la prima ediție a manualelor de școlă, ér la cele tipărite deja la eventualele ediții nouă.

(Va urma.)

Rezoluțiunile de protestare ale sinodelor bisericești noastre.

Conform promisiunii din numărul trecut al fôiei noastre, lăsam să urmeze apărările, ce le face fôia clericală magiară „Magyar Állam” relativ la rezoluțiunile de protestare ale sinodelor bisericești contra politicii bisericești a guvernului.

Ele sunt de următorul cuprins:

In Ungaria, după credințioșii catolici, mai numeroși sunt credințioșii bisericești gr. orientale, care numără 3 milioane; numai după aceea urmăză confesiunile protestante, cari la oaltă nu figură în statistică cu un număr mai mare, decât greco-orientalii. Intre locuitorii țării așa-dar, după catolici, maioritatea formându-o greco-orientalii, pășirea acestora contra teoriei liberale, adevărată de politica bisericești, este identică cu manifestarea majorității țării. Prin urmare, rezoluțiunea sinodului din Caransebeș cumpănesce mai mult decât declarațiunile de aprobare ale municipiilor. Rezoluțiunea care este așa de corectă și așa de obiectivă, încât nime nu se poate retrage de sub influința ei. In ea nu vor găsi, nici chiar fantasticii șovinisti, care vîd în fie-care cetățen al patriei — afară de cei din Dobrița — trădători de patrie, nu vor găsi, și-cem, nici schimbat din cestiunea de naționalitate, nici un cuvînt de care s'ar pute lega, — deși argumentul principal al politicianilor de talia lui Beksis a fost, că politica bisericești e bună tocmai pentru-că ea nu convine naționalităților. Ei, dar aici nu este vorba de aceea, că nici statului, nu-i este permis a silui conștiința cetățenilor și limba lor, ér dacă lucrările ore-cărei secte ori naționalități lovesc în ordinea de drept a statului, atunci să aplice statul legea penală, fiind-că într-un stat de drept nu pôte fi pécă, decât ceea ce declară de punibil codicele de lege.

Scim fôrte bine, ba o vedem și idn articolul de ađi al lui „Pesti Hir-

lap”, că nenorocita cestiune de naționalitate voesc s'o complice cu politica bisericești. Dar cine vrea această complicare? De sigur, că nu greco-orientalii, nici protestanții, cari stau pe basa creștinismului pozitiv și cari tocmai pentru acesta combat căsătoria civilă, — ci acei vînători după reclamă liberali, cari, ca să mîntuiescă cât mai curînd patria, înjură mereu naționalitățile ori au causă, ori n'au; înjură fiind-că cestiunea de naționalitate este calul de bătaie al șovinismului, care pentru „reformele” bisericești se însufieștesc ca orbii, fără de a pricepe măcar, că ce putere au ele asupra poporului și ce influință asupra moralității.

Cetescă acesti domni, până în fine rezoluțiunea din Caransebeș și judece-o, căci abia de vor mai fi cetit o critică mai obiectivă și mai sdrobotită a plănurilor lor. Noi însă salutăm cu bucurie pe cei ce au compus proiectul de rezoluțiune dela Caransebeș, proiect, care grăbesce a veni în apărarea creștinismului patriei.

Noutăți.

Politica bisericești a guvernului. In ședința din 26 Aprilie a dietei ungurești ministrul Csáky și Hieronymi au prezentat între furtunose strigăte de „éljen” proiectele de legi despre matriculele civile și purtarea matriculelor israelite. Cel dintăiu constă din 3 paragrafi și declară religia israelită ca legală și recepută. Referitoriul la trecerea dela religia israelită la cea creștină sau vice-versa proiectul va cuprinde și dispozițiunea că art. de lege 53 din 1868 se va despartă pe alți doi ômeni, care se luaseră la cîrtă.

Proiectul de lege despre matriculele civile are 74 de paragrafi. Conform noului proiect, matriculele vor fi purtate de cătră persoane numite anume spre acest scop, care vor fi numite de cătră comitele supremi Preoții resp. rabinii nu pot fi numiți ca purtători de matricule. Purtătorii matriculelor e privit ca funcționar public. Dacă nașcerile, căsătoriile și casurile de môrte se înștiințeză cu întârziere de trei luni, purtătorii matriculelor trebuie să facă despre această arătare autorității superioare. Matriculele sunt privite ca documente publice. Nașcerea copilului e a se aduce la cunoștință în decursul de o săptămână. Dacă căsătoria se declară ca valabilă sau desființată, conducătorii matriculelor va fi încunoșciințat, spre scopul înregistrării, din partea autorității competente, comunicându-i-se totodată și sentința valabilă. Sentința tribunalelor străine pentru desființarea căsătoriei în sușine ungari nu pôte fi înregistrare. Despre fiecare cas de môrte e a se face înștiințarea în ziua următoare de lucru. Dacă înștiințările nu se fac la timp, în cazul acesta se pôte dicta o amendă în bani până la 600 de corone. Intrarea în vîgere a legii o hotăresce în vîgere de interință, care e autoritate a nu estinde deodată legea asupra întregii țări, ci numai succesiv în singuraticile cercuri.

Legea pentru colonisări. Ministrul unguresc de agricultură cont. Andreiu Bethlen a prezentat dietei „mult asteptat” proiect referitor la colonisări. Foile maghiare saltă de bucurie din acest incident, regretă totuși, că proiectul nu s'a adus cu đeci de ani înainte până ce nu s'au vîndut atâtea bunuri erariale. După cestionatul proiect terenul, pe care se colonisăză trebuie să fie cel puțin de o suprafață pentru 150 de colonști; cuadrați, ér intravilan de bisericești, școlă casă parochială, învățătoriești, notarială etc. I dă colonisătorul fără a fi răsucumpărat. Fiecare colonist primesece cel puțin 10 iugere și cel mult 80 iugere de pămînt, luându-se în considerare mereu vârsta calitatea pămîntului. Legea decretăză crearea unui fond de trei milioane, ca să se pôte face împrumuturile necesare la colonisări. Legea pentru colonisări o motivăză guvernul cu

împărșirea cât se pôte mai egală a pămîntului între mncitorii agricoli și cu înaintarea culturii pămîntului în părțile, unde nu se pune așa mare pond pe acesta. Noi considerăm cele petrecute până acum o motivăm cu: progresul în maghiarisare!

* * *

„Putea sau nu putea” Putea sau nu putea fi ales ministrul Fejérváry ca deputat?! Acesta a fost tema foilor opoziționale maghiare și acesta din cauză, că ministrul Fejérváry e soldat activ și stă sub ordinele ministrului de resboiu. Ele đic: Fejérváry nu putea fi ales și cu tôte acestea a fost deputat. Ansă la această discuțiune o a dat împregiurarea, că Fejérváry ca general activ la revista trupelor din urmă pe câmpul de paradă la Viena a monarhului. Ugron a și întreat în dietă, că cum se potrivește acesta cu un ministru ungar, care dacă ar fi greșit ar fi putut fi aspru înfruntat și chiar pedepsit.

* * *

Brutalitate de gendarm. Tot mai tare se s pomes casurile, care dovedesc brutalitatea, ce o comite căte un nefericit gendarm, care nu-și cunosece chemarea. In đilele trecute la tîrgul de oi din Archita un gendarm, după-ce a dat cu lungul pusei într'un român, strămbându-i se baioneta, de necaz și-a descărcat pușca în pieptul victimei, încât românul și prin hainele treci prin mâna sa. Nenorocitul om a murit a doua đi. El e din Feleag și precum se spune om onest și binevedut. Cu gendarmul n'a avut nimic, numai a vrut să despartă pe alți doi ômeni, care se luaseră la cîrtă.

* * *

Ministrul rusesc Giers. In đilele trecute ministrul rusesc Giers s'a bucurat de o distincțiune reosebită, care a dat la combinări și aprofierii caracteristice. In călătoria sa spre Petersburg ministrul s'a oprit în Viena, ér Maj. Sa monarhul l'a distins cu o vizită mai lungă, după care a urmat o vizită a cont. Kalnoky, ministrul de de esterne al monarhiei noastre. Presa aduce în combinațiune aceste vizite cu primirea ce o a avut mai deunăđi Stambuloff, ministrul Bulgariei, la Maj. Sa monarhul; dar accentuăză și faptul caracteristic, că Giers a sosit la Viena în đilele iubilare ale părechei regale italiene și pe când împăratul german petrecea în Roma.

Raport general

al consistoriului arhidiececan, despre activitatea sa ca senat epitropesc dela sesiunea sinodală ultimă până în prezent.

Nr. 1955 Epitr.

Preavenabil sinod arhidiececan.

Despre activitatea consistoriului arhidiececan ca senat epitropesc, și despre momentele mai însemnate în decursul anului 1892, avem onore a substerne Preavenabilului sinod următorul

Raport general.

In cele formali ne luăm voia a notifica: că senatul epitropesc în decursul anului expirat a ținut 45 ședințe, dintre cari 44 ordinare și 1 estraordinară. Piesele întrate la protocolul de esibite pentru resortul acestui senat în număr de 3037 s'au rezolvit parte în ședințe, parte pe cale presidială, rămînd cu 31 Decembre 1892 685 piese nerolvite, dintre cari 161 Nri sunt rađiocinii; însă până astăđi s'au rezolvit aprôpe tôte acelea.

Trecînd acum la partea meritorială a activității consistoriului, acesta a fost îndreptată mai cu samă în dôiură direcțiune principală, adevărată de administrarea, manipulării și controlării averii arhidiececane din centru, și asupra administrării, manipulării și controlării averilor din singuraticile comune, precum și a altor corporațiuni bisericești și scolare din arhidiececa.

I. Cu privire la administrarea, manipularea și controlarea averii arhidiececane din centru, constatăm: că acesta a fost și în anul 1892 în conformitate cu normele regulamentari.

1. Starea fondurilor și a fundațiunilor arhidiececane cu 31 Decembre 1892 este evidentă din rađiociniile aceluiași an, cari se substern cu raport separat. Din acestea se va vedea: la cari pozițiuni și în cât a fost consistoriul necesitat a trece la erogatiuni peste buget, pentru cari supererogate se va face la locul seu îndemne.

2. Investirea sumelor de bani gata s'a făcut și în anul expirat mai cu samă în hârtii de valoare de ale statului nostru și dela institute de bani private sigure din patriă, după cum este evident din rađiocinii.

3. Împrumuturi la privați în decursul anului tecut nu s'au dat.

4. Cu privire la darea de equivalent măsurată asupra fundațiunii „Andronic”, afacerea acesta este sub pertractare la tribunalul r. u. de finanțe din Budapesta.

5. Rađiociniile tipografiei arhidiececane se vor substerne cu raport separat.

6. Prin o comisiune esmisă din partea consistoriului s'a făcut scotrarea cassei și a averii arhidiececane din centru cu tótă rigôrea, în conformitate cu dispozițiunile regulamentari.

Din acesta scotrare amînușită s'a constat esacta manipulare a averii, acurata purtare a cărților de contabilitate și deplina consonanță a averii cu cărțile principale și auxiliare, după cum se pôte vedea din raportul comisiei de scotrare aci sub 1/ alăturat.

7. Asesorul consistoriului Gerasim Candrea a renunciat la oficiile ce le-a purtat până la 10 Novembre 1892 în gremiul consistorial, care renunțare s'a și primit cu finea anului 1892 st. n.

Cu îndeplinirea acestor officii s'au însărcinat în mod provisoriu: în decursul 1 Ianuarie 1893 st. n. asesorul Dr. Nicolae Olariu cu continuarea agendelor, ce le-a avut numitul asesor Gerasim Candrea ca referent în senatul epitropesc, apoi ca conducătorul al afacerilor esatorale s'a însărcinat asesorul și casariul consistorial Pantaleon Lucaș, și în fine cu continuarea agendelor de controlor la cassa arhidiececană și ca referent în afacerile fundațiunii „Andronic”, s'a însărcinat asesorul-secretariu consistorial Dr. Remus Rosca.

II. Cu privire la starea materială, la administrarea și manipularea averii singuraticelor comune bisericești din arhidiececa avem onore a raporta următoarele:

1. Avera bisericești a mai sporit și în decursul anului prin donațiuni, daruri și legate făcute de cătră singuraticii binefăcători:

a) bisericești din Arpătac prin legatul făcut de repositul fost învățătoriu în Brașov Dimitriu Cioflec de 5600 fl. în bani, și unele realități;

b) fundațiunea de 10,000 fl., lăsată în administrarea consistoriului prin testamentul dto 30 Maiu, 1892, al rēposatului fost advocat în Reghin și deputat la sinodul arhidiececan Dr. Absolon Todea. Această fundațiune are mențiunea: să se dea stipendii la tineri sc. or. române, și cari vor frecuenta gimnasiu, școlile reale, universități, sau teologia ori pedagogia în seminariul arhidiececane, fundațiunea însă până astăđi încă nu este realizată, ci se află sub pertractare.

c) fundațiunea de 4200 fl., făcută de G. D. Ioan din Brașov. In privința acesta s'a dispus prin concluzul consistorial din 14 Novembre, 1892 Nr. 7181 Epitr. a se face literele fundaționale în sensul testamentului.

Afară de acestea s'au făcut și alte donațiuni mai mici de unii pioși creștini, precum bisericești din Brașovul vechiu de Georgiu Grozea, bisericești din Viștea de Georgiu Clôje, bisericești din Certegoa de Georgiu Buzgariu, bisericești din Marcoșiu de Avram Nedeleu ș. a.

2. Și în decursul anului 1892 mai multe comune bisericești au continuat a investi o parte din capitalele lor în realități pelângă comuna în cuviințare a consistoriului, precum comunele: Făuresci, Nadășa-română, Nouă săsece, Mașca, Doboli inferiori, Dobricel, Viștea inferiôră, Feldiôra, Ocolușul mare, Bucerdea vinôsă, Boița, Malomfalău, Șoimușul murășan, Moșna, Coroi S. Mărtin, Aitașcă, Nochrichiu, Gârbova, Rusciori și Borgo-Bistrița.

3. Porțiuni canonice s'au cumpărat din bugetul fondului Rudolfin în parochiile Tămășasa, Burul, M. Oșorheiu și Proștea.

4. Cu privire la zidiri de biserici și de școli avem onoare a aduce la cunoștința Preavenerabilului sinod arhiepiscopesc, că în decursul anului expirat s'a pus în lucrare edificarea bisericilor în Șirnea, în Totoiu, în Archita, în Sita-Buzeu, în Secătură; în comuna Mihalțiu s'a colaudat edificiul bisericeii și s'a aflat corespunzătoriu planului pentru zidire; în comunele: Alba Iulia oraș, Cerișor, Laz, Dupăpétră, Selisce (Zarand) s'au reparat bisericile; s'a pus în lucrare edificarea școlilor în Cernat, Stupini, Dobricel, Bucerdea vinosă, Ciceu-Corabiă, Păclișă, Cetatea de baltă, Marcoșiu, Cozia, Calbor și Daia-română, ér în Măgărei s'a terminat edificiul școlii. Casă parochială nouă s'a edificat în Alba Iulia oraș; în comunele Fărău, Trêmpoele, Merchiașă și Boian s'a pus la cale edificarea de case parochiale, în comuna Berghia de câmpie s'a cumpărat casă parochială, ér cea din Dârste s'a reparat.

5. Pentru mai mare asigurare unele comune au depus o parte din averea lor mișcătoare ca deposit la casa arhiepiscopescă spre administrare, după cum se poate vedea din raționiiul depositelor.

6. Administrarea și manipularea averilor bisericesti și fundamentale din singuraticile comune, în urma îndrumărilor date de aici, a decurs între marginile regulamentului pentru administrarea și controla averilor bisericesti din arhiepiscopescă.

Ca preavenerabilul sinod se aibă o iconă despre starea raționiiilor comunelor bisericesti, a protopresbiteratelor și a altor corporațiuni bisericesti și școlare, ne luăm voie a alătura sub %/ un conspect, din care se vede după protopresbiterate suma raționiiilor întrate, a celor rezolvite cu absolutoriu și a celor restante.

Sibiu, din ședința senatului episcopesc, ținută la 20 Martiu, 1893.

Consistoriul arhiepiscopesc.

Dr. Ilarion Puscaru, Dr. Remus Roșca,
arch. vicariu arhiep. secretariu.

Correspondențe particulare ale „Telegrafului Român”.

Rășinari, 7 Aprilie 1893.

Dle redactor! Sum pe deplin convins, că apreciați progresul atât în afacerile noastre bisericesti școlare, cât și național culturale, Basat pe această cred, că nu îmi veți lua în nume de rău, dacă din când în când, îmi permiteți a informa publicul cetitoriu despre unele acte petrecute în comuna noastră, cari dovedesc un atare progres, manifestas'ar acela pe ori ce cale și în ori ce direcțiune.

Doi ani sunt decând în comuna noastră Rășinari a început a se ventila idea înființării unei reuniuni de femei, și un an și jumătate decând statutele acestei reuniuni sunt provădute cu clasula de aprobare. Scopul ce'l urmărește această instituțiune culturală este: crearea de ajutoare pentru fetițele, cari cu bun succes, terminând școala din loc, vor a cerceta o școală superioară și înființarea unei școle de economiă pentru fetițele dela 12 ani în sus.

Intemeietorii acestei reuniuni au avut fericita idee de a-și alege ca țintă ceea ce a fost mai mult de dorit, adică creșterea fetițelor noastre ca bune economie, pentru-că după cum arată statutele, apoi în școala de economiă, care se va înființa atunci când capitalul va ajunge la suma precisată în statute, se va propune tot ce se cere de la o economiă sdravănă precum: croitul, cusutul, fêrtul, călcatul, comptabilitatea ș. a.

Eu cred că mulți vor fi de acord cu mine când dic că, nimic mai necesar pentru noi români decât economie pricepute, de care avem cea mai mare lipsă.

Duminecă în 21 Martiu a. c. Dumineca Floriilor, reuniunea ș'a ținut a III-a adunare generală. Un număr frumos de femei și bărbați erau adunați în sala clasei a II-a de fetițe, ba cu bucurie am vădut că și fetițele școlii de repetițiune erau prezente.

Ca punct prim a fost: deschiderea adunării prin presidiu. Insuflețitor a fost discursul rostit de dōmna presidentă Aurelia Goga, în care d-sa încurajază, arătând starea înfloritōre a reuniunii, la muncă neobosită, făcând totodată și istoricul reuniunii noastre. Frumos a fost acest cuvânt rostit cu voce adēnc miscată. A urmat apoi citirea raportului prin secretariul Mihail Stoița; acest raport arată neobosită activitate a comitetului, tot din raport m'am informat, că numărul membrilor reuniunii de tōte categoriile a trecut de mult suta. Prin casariul reuniunii ș'a cetit raciociniul pe anul 1892. Aici am rămas uimit. Și în adevăr, cine nu va fi frapat, vėdēnd, că un an și jumătate după aprobarea statutelor averea reuniunii se urcă la suma considerabilă de aprōpe 800 fl. v. a. În decursul anului 1892 fondul reuniunii ș'a sporit cu preste 500 fl. v. a. parte din contribuiriile membrilor, parte însă prin colecte întreprinse spre acest scop.

Eu cred, că ori cine pōte numai felicită pre comitet pentru activitatea dovedită atât de eclatant prin cifrele, cari vorbesc de sine și nu au lipsă de comentariu.

Intre esclămări de bucurie ș'a ascultat citirea raciociniului și censurându-se prin comisiunea alēsă spre acest scop, ș'a primit votându-se comitetului mulțămītă pentru zelul seu.

A urmat apoi mai multe discuții cu deosebire în ceea ce privește înmulțirea capitalului, și aici m'am putut convinge, că toți numai la binele și prosperarea reuniunii se gândesc.

Terminându se agendele adunării generale presidenta declară ședința de încheată. Domnul notar comunal Mihail Jurca prin un cuvânt adēnc simțit mulțămescă presidente pentru buna conducere și neobositul zel și activitate. Asemenea f'și exprimă mulțămītă față de comitet a cărui membrii mână în mână lucră cu stăruință la ajungerea scopului nobil ce'l urmărește reuniunea.

A veni la un capital așa de frumos într'un timp atât de scurt însemnă a fi activ, a lucra neobosit. Eu am simțit o bucurie nespūsă, convingēndu-mē, că sunt ōmeni cari privesc în întregă viața o țintă de a lucra numai pentru înaintarea poporului nostru.

Din inimă doresc comitetului reuniunii putere, tărīe și răbdare pentru de a lucra mai departe, armonia și concordia ce ș'a manifestat și până acum între membrii acestei reuniuni, și căruia i se pōte atribui și progresul însemnat al reuniunii.

Un participant.

Bibliografie.

A apărut:

„Naviagațiunea pe Olt și importanța ei pentru România” de Dr. Carol Wolff, director al cassei de economiă din Sibiu. (Estras din Buletinul geografic Trim. III și IV.—1892).

Cu prīnsul:

Cap. I. „Dunărea de jos și Oltul”. Concurența pe Dunărea de jos. Configurațiunea geografică a ținutului Dunării de jos. Importanța comercială-politică și strategică a liniei Oltului. Conspect hidrografic pespre riul Olt.

Cap. II. „Istoria naviagațiunei pe Olt”. Curățirea albiei riului sub Împăratul Carol VI. Întreprinderea de

naviagațiune a marelui comerciant din Sibiu, Pürker, în anul 1784. Întreprinderea de naviagațiune militară a armatei de ocupațiune austriace în anul 1788—1790. Întreprinderea de naviagațiune a lui George Aron 1819. Oferta rusescă 1829. „Societatea sibiană pentru naviagațiunea Oltului” 1837—1844. Încercările prime ale României pentru a face Oltul navigabil 1836. Principele Alexandru Ghica și păreriile în Bucuresci.

Cap. III. „Pedecile în contra naviagațiunei pe Olt și rapōrtele despre naviagațiune”. Rapōrtele inginerului W. M. Schuster și călătoriile lui dela Boița (Transilvania) până la Râmnic (1837) și până la Dunăre (1839). Călētoria inginerului Nicolau Marcovits și nauticului Fritz Maier cu o luntre dela Făgăraș (Transilvania) până la Dunăre (Martie 1892) și părerea nauticului Fritz Maier.

Cap. IV. „Regularea și facerea naviagațiunii a riului Olt”. Resumat din rapōrtele despre naviagațiune. Construirea bastimentelor și luntrilor de șlep. Partea comercială a naviagațiunei pe Olt. Comunațiunea cu plute și comerciul cu lemne în districtul Râmnicul-Vălcii. Sistemul care ar fi a se aplica pentru regularea Oltului. Văduri în riul Olt. Naviagațiunea pe riul în sus de la Râmnic până în Transilvania. Aplicarea și sistemul naviagațiunei cu lanț.

Cap. V. „Cheltuelile și rentabilitatea unei întreprinderi de naviagațiune pe Olt”. Bastimente întocmite pentru lanț și vapōre fără lanț. Capital de investire. Cheltueli de exploatare. Rentabilitate. Garanție de dobēndă și participarea statului la profitul curat.

Cap. VI. „Problemele Statului”. Formarea unei societăți pe acții pentru naviagațiunea Oltului. Concesiunea pentru alcătuirea și exploatarea naviagațiunei cu lanț pe riul Neckar. Indatoririile guvernului și legislațiunei din România.

— În tipografia și fonderia de litere Toma Basilescu, a apărut: Raportul D-lui George Ioan Lahovari secretar general al societății geografice române, cătră adunarea generală din 13/25 Martiu 1893.

Loterie.

Mercuri, 26 Aprilie, 1893 n.

Brūn: 60 22 82 85 81

Nr. 28—1893

[57] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a treia (III) Blăseni-Plaiu, se escrie, pe basa Venerabilului ordin con-

istorial ddo 2 Februaru 1892 Nr. 179/B., concurs acum pentru a patra ōră, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”. Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 409 fl. v. a.

Concurenții au a și ascerne cere-rile instruate conform normelor din vigōre în terminul deschis subsemnatului oficiu protopopesc.

În conțelegere cu comitetul parochial. Brad, la 26 Ianuaru, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Vasilu Dămian,
protopresbiter.

Rohseidene Bastkleider

fl. 10.50 per Stoff zur kompletten Robe und bessere Qualitäten — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert. Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz

Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich.

Ball-Seidenstoffe von 85 kr. bis fl. 11.65

per Meter — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.) Zürich.

PENTRU ESAMENE
Cele mai ieftine
și
cele mai frumoase
PROPOSE PENTRU CALIGRAFIE.
Tot felul de cărți didactice, și requisite
de școală se află de vân-
zare în Tipografia
archiepiscopescă
Sibiu.

[54] 3

„ARDELEANA” institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Nr. 146/1892.

Avis.

Institutul de credit și de economii „Ardeleana” societate pe acții în Orăștie (Szászváros) piața mare Nr. 2 și 4 în casele proprii, primesce depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

- Depuneri făcute la a căror ridicare nu se recere abdicare, cu 5%;
- Depuneri făcute cu condițiunea de a se anunța ridicarea lor, cu 5 1/2% și
- Depuneri făcute pe timp mai îndelungat, de cătră biserici, școle, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Depuneri, ridicări sau anunțări se pot efectui și prin postă.

Orăștie, la 1 Novembre, 1892.

[53] 1

„Direcțiunea”.

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 4 ore 26 minute, diminēța, tren de persoane.
- La 12 ore 50 minute, ziua, tren de persoane.
- La 9 ore 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

- La 7 ore 28 minute, diminēța, tren micst.
- La 8 ore 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile plēcă dela Sibiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 7 ore 44 minute, diminēța, tren micst.
- La 4 ore 49 minute, ziua, tren de persoane.
- La 10 ore 17 minute, sara, tren de persoane.

La Făgăraș:

- La 4 ore 36 minute, diminēța, tren micst.
- La 1 ōră 40 minute, ziua, tren micst.